

טמונה בפרשה

עלון שבועי לעידוד העיון והבקיאות בפרשת השבוע

פרשת כי תצא

לסדר את הפרשה

לפניכם רשימת נושאי הפרשה בסדר מעורב, עליכם לסדרם מחדש לפי סדר ההתרחשויות בפרשה. כשתצליחו, תקבלו מהאותיות חלק מפסוק מהפרשה.

- ב. דיני המוציא שם רע ונערה המאורסה
- ג. השבת אבדה, פריקה וטעינה
- ד. חיוב קיום הדיבור
- ה. איסורי כלאים וחיוב ציצית
- ו. מחיית זכר עמלק
- ז. איסור החזרת הגרושה לאחר שנישאת
- ח. איסור הסגרת עבד, קדש, קדשה וריבית
- ט. פסולי חיתון
- י. דיני שכר שכיר
- יא. דיני ירושת הבכור
- יב. דיני אשת יפת תואר
- יג. מצוות שילוח הקן ומעקה
- יד. דיני מצוות יבום וחליצה
- טו. דין תשלום בושת
- טז. דיני חתן בשנה הראשונה
- יז. לשמור על יושר המידות והמשקלות
- יח. דיני משכון
- יט. היתר אכילת פועל
- כ. דין שכחה ופאה דיני מלקות
- כא. דיני בן סוור ומורה
- כב. לשמור על קדושת הגוף והמחנה

שאלה לשולחן השבת

"לא תתעב מצרי כי גר היית בארצו"
 הפשט הפשוט בפסוק זה הינו שיש להכיר טובה במידה מסוימת למצרים ולא לשנוא אותם, משום שבסופו של דבר היינו גרים בארץ מצרים. ויש לבאר עניין זה, הלא ידוע ומפורסם אודות עיני אבותינו במצרים ועבודתם בפרך, וביותר, שגם כאשר רצו לצאת ממצרים, לא ניתן להם הדבר וכאסירים היו, וכי על דבר זה גם כן יש צורך להכיר טובה?

מטרת השאלה הינה לעורר דיון סביב שולחן השבת. ניתן לשלוח את תשובותיכם למערכת (בצדוף מקורות, אם ישנם) ובל"ג אכתוב מן התשובות בעוד כחודש.

פנינים

"לא תהרוש בשור ובחמור יחדו"

טעמים שונים נאמרו למצוה זו, ולהסביר מדוע דווקא שני מינים אלו הובאו בתור דוגמא, והרי אסור לחרוש ולהנהיג בכל שני מינים: א. כי אין כוח החמור ככוח השור לסחוב כמוהו ולכן הוא צריך להתאמץ מעל לכוחותיו, ו'רחמיו על כל מעשיו'. (חזקוני) ב. כי השור מעלה גרה ולועס תמיד בניגוד לחמור, ונראה לחמור כי השור אוכל והוא לא, וזה צער בעלי חיים. וגם נדמה לו שבעליו מעדיף את השור עליו. (בעה"ט) ג. כדי שלא יגיע על ידי זה להרבעתם. (ע"פ הרמב"ם) ד. השור טהור והחמור טמא, רמז שלא ישתתף הצדיק עם הרשע. (בעה"ט) ה. ללמוד מזה שלא למנות לתפקיד אחד שני אנשים הרחוקים זה מזה בטבעם. (החינוך) ו. שור וחמור מזכירים את חטא העגל, כי העגל היה בחציו העליון עגל שזה שור, וחציו התחתון היה כחמור. (הרמ"ע מפאנו) ז. השור הוא מלך הבהמות ודמותו על כסא הכבוד, ואילו החמור בהמה בזויה ואין הזיווג נאה. (חזקוני)

"מי תבנה בית חדש ועשית מעקה לגגך"

כתוב בספרי (פיסקא י"ח אות ט'): 'כי תבנה בית חדש, אין לי אלא בונה, לוקח ויורש ונתן לו במתנה מנין? תלמוד לומר: "בית" מכל מקום. דהיינו שאין חילוק בין מי שבנה את ביתו לבין מי שירש או קנה או קיבל במתנה בית ללא מעקה שחייב לעשות מעקה לגגו. ויש לבאר אם כן מדוע כתבה התורה "כי תבנה בית חדש" הלא אין הדבר תלוי בבנייה כלל אלא הוא חיוב על כל מי שיש לו בית מגורים עם גג, שיעשה לו מעקה? ויש לומר: א. כל הבתים המוכנים של הכנענים בארץ ישראל, היה להם מעקה כי הם נזהרו לנפשם, אבל היה צד לישראל לומר שאנו לא כמוהם ויש לנו לבטוח יותר בקב"ה שלא יבוא נזק לאדם ולוותר על עשיית מעקה בבניין בתים חדשים - לכן כתבה תורה שיש לעשות מעקה תמיד. (חת"ס) ב. יש כאן עצה טובה, שמי שבונה בית יכוון למצוות שבו ולא רק להנאת עצמו. ג. רק בבית חדש יש שתי מצוות, עשה: "ועשית מעקה", ולא תעשה: "לא תשים דמים בביתך". אבל בישן אין "לא תשים" כי לא הוא בנה את הבית ורק יש מצות עשה, ובאה התורה להביא מקרה שיש את שתי העניינים. ד. דיברה תורה בלשון בני אדם שבדרך כלל בונים מעקה כחלק מבניית הבית. ה. כדי שלא נחשוב שמי שקנה בית מגוי עם מעקה שיש לסתור את המעקה ולבנותו מחדש. (חבצלת השרון) ו. לרמוז שיש לדאוג לבטיחות ולמעקה כבר מתחילת הבנייה ולא רק בעת יישוב הבית. ז. כיוצ"ב, ללמדנו שמי שבונה בית מתחייב מיד, אפילו עם יעמוד ריק ולא חייבים רק על בית שגרים בו כרגע. ח. ללמדנו שחובת המעקה היא על המשכיר ולא על השוכר. (חבצלת השרון) (ע"פ תשובות הקוראים הנכבדים שליט"א ל'שאלה לשולחן שבת' תשפ"א)

"ואספתו אל תוך ביתך"

ניתן להשיג ב"מקרא" הוצאה לאור, ובטלפון: 052-7665775

חדש! ניתן להזמין חוברות של חומש בודד מתוך הספר כמזכרת מאירועים

ישנו ביקוש רב בבתי כנסת ברחבי הארץ לקבל את העלוך לקהילתם. זו ההזדמנות שלכם לזכות בהפצת תורה!

השתתפו באמצעות העברה לבנק לאומי (10) סניף 905 חשבון 5055271 ע"ש 'ביין'.

חידון א' ת'

התשובה לכל שאלה **מתחילה** באות המופיעה בתחילת השורה

- א. בגד שיש לו _____ חייב בציצית
- ב. יש לתת לו פי שניים בירושה
- ג. מילה נרדפת לציצית, הקשורה לפינות הטלית
- ד. אסור לשים בביתך (רמז: מכשול)
- ה. צטט את לשון הפסוק המלמד על השבת אבדה!
- ו. "לא תראה את חמור אחיך... נופלים בדרך _ מהם"
- ז. כיצד אוכל בן סורר ומורה?
- ח. מצווה הנעשית כאשר יבם אינו רוצה לייבם
- ט. מי שאינו _____ עליו לצאת מחוץ למחנה
- י. כך קרויה אלמנה ללא בנים כשלמת יש אח
- כ. בו מתקיימת מצות עוללות
- ל. על הטמא לטבול _____ ערב
- מ. אסור לתעב אותן
- נ. מילה נרדפת לריבית
- ס. כיצד שותה בן סורר ומורה?
- ע. פועל שכיר יכול לאכול מהם בעת הבציר כרצונו
- פ. משם שלחו מואב לשכור את בלעם
- צ. אשת יפת תואר צריכה לעשות אותן
- ק. אסור להניף חרמש עליה
- ר. שני דברים שאסור לחבול (למשכן) אותם
- ש. מצוה המקוימת כאשר נקרה קן צפור בדרך
- ת. ומה יש לעשות לאם? ומה עם הבנים? (ציטוט)

חידון א' ת' הפוך

התשובה לכל שאלה **מסתיימת** באות המופיעה בתחילת השורה

- א. חתן בשנתו הראשונה אסור ללכת ל-
- ב. אסור להביא לבית המקדש את מחירו
- ג. יש לעשות שם מעקה
- ד. אסור למשכנו (לחבול) מאלמנה (לאחר ההלוואה)
- ה. אסור להליץ אותה על העץ
- ו. "וכל ישראל _____"
- ז. לשון עירוב (רש"י)
- ח. מילה נרדפת למילה "נשא" (התחנן)
- ט. מילה נרדפת למשכון
- י. אסור להשאיר את המת _____
- ך. שם אסור שיהיה לך אבן ואבן
- ל. השי"ת מתעב את כל מי שעושה-
- ם. יש לזכור את אשר עשה השי"ת ל-
- ן. מותר ללבשו אך ללא עירוב צמר
- ס. "וקצותה את כפה לא _____ עיניך"
- ע. כך היה עם ישראל בדרך בצאתו ממצרים
- ף. -וכך הוא היה מרוב צמא בדרך
- ץ. שם יש לעמוד כשבאים לקחת מהלווה משכון
- ק. יש למחות את זכרם, כך נשבע ד' לעולם
- ר. אסור לחסום אותו כשהוא דש
- ש. כך יש לשמור על המחנה
- ת. צריך להישמר מאד בנגע ה_____

כתרגומו

כל פנה נקיא דענייה מיליה מתרזום אונקליוס שנסה לעדריין של למונו.

"מסביב" (כה, יט) = "מסחור סחור". הביטוי העברי 'סחור סחור' המתאר צורה עקיפה, לא ישירה.

מן המדרש

אמר רבי פנחס בר חמא לכל מקום שתלך המצוות מלוות אותך: כי תבנה בית חדש - ועשית מעקה לגגך. אם עשית לך דלת המצוות מלוות אותך, שנאמר (דברים ו): "וכתבתם על מזוזות ביתך". אם לבשת כלים (בגדים) חדשים, המצוות מלוות אותך, שנאמר (דברים כב): "לא תלבש שעטנז". אם הלכת לגלח, המצוות מלוות אותך, שנאמר (ויקרא יט): "לא תקיפו פאת ראשכם". ואם היה לך שדה והלכת לחרוש בתוכה, המצוות מלוות אותך, שנאמר (דברים כב): "לא תחרוש בשור ובחמור יחדו". ואם זרעת אותה, המצוות מלוות אותך, שנאמר (דברים כב): "לא תזרע כרמך כלאים". ואם קצרת אותה, המצוות מלוות אותך, שנאמר (דברים כד): "כי תקצור קצירך בשדך ושכחת עומר בשדה". אמר הקדוש ברוך הוא, אפילו לא היית עוסק בדבר אלא מהלך בדרך, המצוות מלוות אותך. מניין? שנאמר: "כי יקרא קן צפור לפניך". (ע"פ מדרש רבה)

מילה בפרשה

הסר העקשן מלמד,
שמן השוט יש לפחד,
אחרת יובל אל הסכין,
ובצל עץ בעיר יזקין.

המונח המבוקש הינו מילה
בת 4 אותיות המופיעה בפרשה.
אשר כל שורה בחידה
רומזת להקשר שונה שלה.
(יתכן כתיב חסר וחילופי אותיות
בעלי הגיה דומה)

התשובה תפרסם אי"ה בגליון הבא

ושפני טמוני חול

באלו שלוש ברכות אומרים את המילים: "אברהם

אבינו?"

* * * *

"לא יהיה כלי גבר על אשה"

יונתן בן עוזיאל תרגם מילים אלו כך: "לא יהיה גוליון דציצית ותפילין דהינן תקוני גבר על איתא". דהיינו שהתפילין נחשבים 'כלי גבר' ואין לאישה להניחם. ורמז נאה לדבר זה נמצא באותיות המילים: "כלי גבר" בא"ת ב"ש הופכים ל: "לכמ רשג" - ובגימטריא: "זו תפילין". (שומר אמונים) עוד, והתרגום בספר שופטים בשירת דבורה כותב טעם מדוע לקחה יעל אשת חבר הקיני את יתד האוהל כדי להרוג את סיסרא ולא חרב, בגלל שאשה אסורה להחזיק כלי מלחמה, כמו שכתוב "לא יהיה כלי גבר על אשה", שכלי נשק נחשבים לכליו של הגבר.

שעשועי דאורייתא

"ותלית אותו על עץ"

על מי בתורה נאמר שנתלה על עץ? ובנ"ך?

* * * *

מצאו נא בפרשה:

1. פסוק שמתחיל באות כ' ומסתיים באות א' כשם הפרשה, כי תצא.
2. פסוק עם 5 מ'פיק ה"א'. (3 תשובות)
3. ארבע מילים רצופות שמסתיימות באות א'.
4. את האות מ' המופיעה 3 פעמים ברציפות. (לא באותה מילה)
5. מילה בת שלוש אותיות עוקבות בסדר הא' ב'. (לדוגמא: 'רשת')
6. מילה המורכבת משלוש מילים.

שמיאות מי יבין

לפניכם פסוק מן הפרשה שנפל בו שיבוש, התשכילו להבין מהו?

1. "כי תהייך לאיש שתי נשים האחת אהובה והאחת שנואה וילדו לו בנים האהובה והשנואה והיה הבן הבכר לשנואה"
2. "לא תראה את חמור אחיך או שורו נפלים בדרך והתעלמת מהם הקם תקים אותם"

תשובות

ושפני טמוני חול - תשובה לגיליון קודם: איך יתכן שאדם גירש את אשתו כדת וכדין בגט ובעדים כשרים ונחשבת גרושה לכל דבר ועניין, מלבד זאת שאסורה להינשא בשנית? - מלך שגירש. (סנהדרין יח, רמב"ם מ מלכים פ"ב ה"ב) **לסדר את הפרשה** - "כי תבנה בית חדש ועשית מעקה". **חידון א' ת'** - ארבע כנפות, בכור, גדילים, דמים, השב תשיבם, והתעלמת, זולל, חליצה, טהור, יבמה, כרם, לפנות, מצרי, נשך, סובא, ענבים, פתור, ציפורניה, קמת רעך, רחיים רכב, שלח תשלח (שילוח הקן), תשלח - תקח לך. **חידון א' ת' הפוך** - צבא, כלב, גג, בגד, נבלה, ישמעו ויראו, שעטנו, לקח (-אשה), עבוט, תלוי, כיסך, עוול, מרים, פשתן, תחוס, יגע, עיף, בחוץ, עמלק, שור, קדוש, צרעת. **שעשועי דאורייתא** - שר האופים נתלה. ובנ"ך: מלך העי, וכמובן במגילת אסתר: בגתן, תרש, המן ועשרת בניו. 1. "כי תדר... והיה בך חטא". 2. "אם לא חפצת בה ושלחתה לנפשה ומכר לא תמכרנה בכסף לא תתעמר בה תחת אשר עניתה", ו"שנאה האיש האחרון וכתב לה ספר כריתת ונתן בידה ושלחה מביטו או כי ימות האיש האחרון אשר לקחה לו לאשה", "כי יקח איש אשה ובעלה והיה אם לא תמצא חן בעיניו כי מצא בה ערות דבר וכתב לה ספר כריתת ונתן בידה ושלחה מביטו". 3. "לא יצא בצבא ולא". 4. "בצאתכם ממצרים" (3 פעמים). 5. "בגד". 6. "שעטנו" - 'שוע טווי נוז'. (רש"י) **מילה בפרשה שופטים** - חלל. "נבחר ללא קדושה" - כהן שנוולד מפסולי כהונה קרוי 'חלל', "גוף ללא נשמה" - גופת אדם (שנהרג) קרוי 'חלל', "מרחב ללא מאומה" - מקום ריק נקרא 'חלל', "הסכם ללא תקומה" - להפר הסכם = לחללו. **טמונות בפרשה** - 1. "לא תחוסם" (כהד), 2. פרחי פשתן - "ופשתים" (כביא), 3. "זולל וסובא" [בשר ויין] (כאכ), 4. פרשת גיטין בפרשה - מזבח מוריד דמעות (ע"פ גיטין צ:), 5. "ביומו נתן שכרו" (כד, טו), 6. "כרמך לא תזרע כלאים" (כב, ט), 7. "מוצא שפתיך תשמר" (כג, כד), 8. "אבן ואבן גדולה וקטנה" (כה, יג), 9. "ולא תחבל בגד" (כד, יז), 10. "ומחיר כלב" (כג, יט), 11. "ותלית אותו על עץ" (כא, כב), 12. "דור שלישי" (כג, ט), 13. "מאה כסף" (כב, יט), 14. 'לא עומד ולא יושב' (רש"י כה, ב), 15. "ולא ילבש גבר שמלת אשה" (כב, ט), 16. "כלאים" - "עירובין" (אונקלוס כב, ט) **טמונות בהפסרה** - 1. "ברגע קטון" (נד, ז), 2. "והגבעות תמוטנה" (י), 3. "בשצף קצף" (ח), 4. "ויתדתיך חזקי" (ב) **שאלה לשלחן השבת ואתחנן** - שאלנו: כיצד מסופר בגמרא (ב"מ פה). על ר' זירא שכאשר הוא עלה מבבל לארץ ישראל, ישב במאה תעניות כדי לשכוח את תורת בבל, הלא הדבר לכאורה אסור? כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: 1. עשה כן לתועלת, על מנת שיוכל להבין יותר טוב את תלמוד א". 2. פחד שישתמש בלשון בבל החריפה בלימוד עם חכמי ארץ ישראל ויקפידו עליו. 3. ביקש לשכוח את צורת הלימוד הבלבית ולא את תוכן מה שלמד. 4. האיסור הוא במי שמשכח תורתו מפאת שתוהה על הראשונות.

ניתן להשיג את העלון:

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com - מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת.

ב: 'לדעת', 'אידישער וינקל' (באידיש) ו'דרשו'.

בירושלים: בחנות 'פיצוחי בית ישראל' רח' בית ישראל 1, ובמערכת.

זהו חידון משעשע מתמונות הרומזות על פסוקים ומושגים מהפרשה ומפירוש רש"י.
(תוכלו למצוא תשובות במדור 'תשובות')

אדיש, כי אין הכוונה להמחיש את הפסוקים כלל, אלא רק בדרך רמז וכפל לשון. (מומלץ לציין זאת לילדים)
אשמח לקבל רעיונות, חידוקים והערות: temunabaparashah@gmail.com
כמו"כ להצטרפות לרשימת התפוצה ולהקדשות ניתן לשלוח בקשה למייל הנ"ל.

טמונות בפרשה

מקרא רמת קושי: רגיל קשה

4 3 2 1

7 6 5

12 11 10 9 8

16 15 14 13

מחשבה טובה
התשובה לטמונה זו תתפרסם בע"ה בגיליון הבא

תשובה לגיליון הקודם
אדים - "על פי שנים עדים"

הפטרת כי תצא "רני עקרה" (ישעיה נד' א' - י')

טמונות בהפטרה

4 3 2 1

עדיין ניתן לרכוש את משחק ה'חדר בריחה' המבוקש!
חידות ומשימות לכל הגילאים לחוויה משפחתית מושלמת! - לפרטים ולהזמנות: 052-766-5775